

N O W I N Y

N O W E

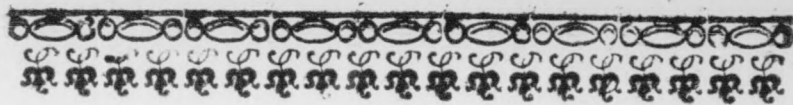
A B O

R E L A T I A

PEWNA Z NIEMIEC

Zá odmiána Fortuny od GV.
STAWA do CESARZA

w Roku Páńskim / 1632.

N O W I N Y

N O W E

Zá odmián a Fortuny / od Gustawá do Cefárzá /
w Roku Pánstkim / 1 6 3 2.

3 Rzymu 8. Lutego.

W Włoszech / wszyscy Duchowni posta część
z swych dochodow / składając na woysko Chrześ-
cijańskie przeciw Heretykom. Ociec ś. na każdy Mies-
siac z swego skarbu dwanaście tysięcy Coronatorow
daje Cefarzowi : Tenże Ociec ś. pozwala Krolowi
Hiszpáńskiemu / aby sześć tysięcy Coronatorow od Du-
chownych w Hiszpániey wziął / na potrzebe Cefárskie-
go Woyska.

Kárdynał Pásmán / przyiáchał do Rzymu / po-
stány od Cefarzá / z autentykiem spiknienia sie y zma-
wiania Krolá Fráncuskiego z Heretykami na Dom
Kákuski / gdzie protestuje sie przed Oycem świątym na
Krolá Fráncuskiego / iáko sie też nań protestował już
po trzy razy Krol Hiszpáński.

Ociec ś. pisał do Krolá Fráncuskiego / strofując
go iż nie słusnie wojnę podniósł przeciw Domowi Ká-

Fuſſiemu : gđzie rozumieia iż Krol Fráncuſki ođſtąpi
od Ligi Heretickiey / gdyżteż ieſt wrażony pyſnemi y ro-
ſpuſtnemi poſtepkámi Guſtawá.

Z Kolná 21. Lutego.

W Kolnie Woýſká ieſt zebránego / z Mieſzczan
ſámych dwádzieſciá tyſiecy. Szeſć Choragwi Stuo-
dentow. Dwánaſcie tyſiecy woýſká Kzemieſniczego /
ná obrónę Miáſtá / oprocz Hiſpáńſkiego Woýſká y
Wállonow trzydzięſtu tyſiecy. Ktorzy zá Miáſtem
w Obozie pilnuia ná wycieczki Szwedow. Szwe-
dzi przepráwniac ſie przez rzekę w Pálátinatum / przy-
ſli ná rece Woýſká Hiſpáńſkiego idacego / gđzie wſzy-
ſcy polegli od mieczá / y z ſwoim Hetmánem / Graſ-
fem Adolphem Náſſouio.

Z Czech 28. Lutego.

Kiaże Frydláńſkie Wállenſtein Generał Ceſárſki /
wziął Miáſto Zác 21. Lutego. W którym zámknęło
ſie było woýſká Sáſkiego cztery choragwie piechoty /
á trzy Kornety Konnych / z wiela innych Rebellizántow
Czechow. Támpiećſet ich poymano / inſy wſyſcy od
mieczá zgineli. Co wſlyſawſzy inſe Miáſtá / w któ-
rych Sáſ oſádził ſwoy lud / wolne oſtawáły / wſtepuiac
znich Szwedowie. A te ſa Prux / Komotowa / Káden /
co wſytko weſtło w rece Ceſárſkie.

Dniá 8. Lutego. Márcheſe de Gráná Ceſárſki Pułko-
wnik / moca odebrał Miáſto Schláckenwált / wypę-
dziwſzy

dzimſzy lud Sásſki: gđzie w łupách wziął 800: cetnarow
Cyny y kilkątysięcy w żelezie. Dſłyſzawſzy to inſze Miá-
ſtá / w ktorých były oſády Sásſkiego Xiażeciá / opuſćili
ie / iáko Kárlsbát / y Brantais.

Záczym wſpytkie inſze Miáſtá w Czechách ſa odes-
bráne od Cefárzá / oprócz Prági / w ktorey 8000. Sás-
ſkiego woýſtá ná obrone pozostí / o / y Comes Solms
obroncá tegoż Miáſtá / ſrogi wtrápićiel Cáhlików /
w Prádze powietrzem zaráżonego poginelo.

Z Bámbergu 10. Márcá.

Altringer / poſłány od Tylego 8. dnia Márcá / o-
debrał Bámberg / położywſzy pierwey cztery tyſiące
piechoty mieczem / woýſtá Guſtawowego. Konni zá-
ſie / w nocy wſli z miáſtá / zostíwſzy ármate: kto-
rych / puſćiwſzy ſie zá niemi Kárwáci / kilkąt ſet wtráćili.

Wſyſcy Electorowie Duchowni / weſpoł z Xia-
żeciém Báwárſkim / ſtoia wiernie przy Cefárzu: á przez
ſwe poſly wſeláká Aſſyſtencyá Cefárzowi przyobiecá-
li. Nie dáleko Bámbergu / poymány Xiaże iákies Wey-
márſkie Heretyk / ktory iúz po trzy kroć ſtál ſie krzy-
woprzyſieſcá Cefárzowi: ſnac zá tą okłázyą wſpytkie-
go przypláći.

Z Wiedniá 13. Márcá.

We Fránciey wielkie zámieſzanie Pánów przeciw
Krolowi ſwemu / iz ſie złączyt z Heretykámí. Gđzie
poſpolſtwo wpádło do domu Kárdynalá Roſell w
Páry.

Paryżu / szukaiać go na zabicie / ale nie znalazło / a to dla tego / że powiadaia być go powodem Krolowi Francyjskiemu podniesienia wojny / y tego sie spiknienia z Heretyki / na dom Rakuski. Matka Krola Francyjskiego / y Brat iego / wstapili z Francyey boiać sie Krola / do Bruxellis we Flandyey / pod obronę Krola Hispanskiego / gdzie iego sumptem mieszkaią.

Kiaze Sasie w wielką melankolia wpadł / a pono oszalał.

Kiaze Frydlańckie Wallenstein / ma sto pięćdziesiąt tysięcy wojsła / z insemi ktorzy są na zamkach: wyszł w pole Miesiąc Kwietnia / przeciw Sasom / Pomorczykom / y Brandeburczykom.

W Palatinatum ledwie co Szwed sprawił: chce Fryderyka Falcgrafa ktorego myślił / na swe Państwo przywrocić / odesłać do Hollandyey / a to dla tego / że Heydebergu y Frankentalu Hispani z Bawarczykami mocno pilnuia y bronia / gdzie też już legło kilka tysięcy Szwedow.

Kiaze Bawarskie / złączył sie z Tylin / gdzie wojsła jest wiecey / niż sto tysięcy. Tyli z swym wojskiem leży między Moguncya y Frankfortem bierz spośobnie: gdyż Gustaw nie może pomocy y posilku dodać Frankforczykom / ani ci Gustawowi: Zdrugiey strony przy Ratisbonie Sam Kiaze Bawarskie z wojskiem swym pilnuie. Od Rhenu zaśie na drugi stronie Don Henrycus / a Bergen z Hispanskim Wojskiem tak / że zewspad Gustaw oblejony dybby. Z Sas

3 Sároney 14. Mārca.

Kiaze Sáskie iest w wielkiey Meláńkoliey. Nie-
dzy inſemi przyczynami / te rozumieia być : iż Gustaw
w liściech do niego nie piſe / iáko przed tym piſywał /
Rády wáſey żadámy / ále inż piſe / Koſtázuie my wam.

Ceſárſkie Woypo / pladnie Kieſtwo Sáskie / ták /
że też Obywátele w roſypkę ſie wdáia. Niektorzy w
Sáſkim Kieſtwie Rebellizánci / z Prági / y z inſzych
mieyſc / wdawáli ſie do Kiażeciá Sáſkiego / proſiá o
żywność y obronę iego. Od ktorego táka odnieſli od-
powiedz : Ja inż niechce nic wiedzieć o Czechách / záſia-
gaycie ſobie zſkad inąd y rády y pomocy. Wiele zoſ-
nierſtwá od Sáſkiego woypo / y Szwedzkiego od-
chodzi / wdáiac ſie do woypo Wállenſteyna.

Kiaze Sáskie / Arnheymá Mārſká ſwego (kto-
ry też y w Prúſiech był) do więzienia dáł / y do tych
czas trzyma áreſtowánego. Co by tego zá przyczyná /
nie wiedza.

3 Slaſta 16. Mārca.

Graff á Pappenheim / z kilka tyſiecy przybył /
Mágdeburg od obleżenia oſwobodzić / ktore Miáſto
obleżone było od Bállnerá Szwedá : táń poſożymyſy
cztery tyſiace Szwedow / y wſytkich w wćieczkę po-
dawſy / Kiaze Luneburſkie / y Biſkupá Bremeńſkiego /
(pierwy im zbiwſy ſeść tyſiecy) przymusił do pod-
dáńſtwá Ceſárzowi / y do przyſięgi wiernoſci / oſtá-
tek zá

też zaśie ich woyskã / do swego przyłaczynossy / vdał sie
do Hassyey ze dwudziestã y piaciã tysięcy żołnierzã
wybornego y ćwiczonego.

Z Wiedniã 20. Mãrcã.

Po bitwie ktora miał Tyli z Szwedãmi / z łupã-
mi inssimi / zostało dział nieprzyacielskich 15. armaty
zãsie na dwa regimenty:

W Nurembergu / Gustaw vtrãcił woyskã 12. ty-
sięcy / od Tylego woyskã / y Hiszpãnskiego / y Kijazeciã
Lotarynskiego.

Z Wrocłãwiã 20. Mãrcã.

Wircburg wziety od Tylego / položynossy tam 2.
tysięcã Szwedow. Tamże Horn Pułkownik Szwes-
dow / sãmo piãt vciekł / po ktorey bitwie y zgubie Gu-
staw strwozony / vstãpił do Frãnkfortu / a żonã odesłãł
do Stradzontu.

Z Jnderlãndu.

Dunkierczykowie wypadssy na morze / trzy Okre-
ty Olãndrom wzieli / nałożone działãmi / w kãżdym
Okrećie było dział 20. miedzy ktoremi spizãnych 20.
żelãżnych 40. wzieli.

Krol Dunski jest przy Cesarstiey Stronie.

Co sie potym iещce bedzie działo / oznaymi sie.

